

Сарајево, 07.12.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 30.11.2020. - 04.12.2020.**

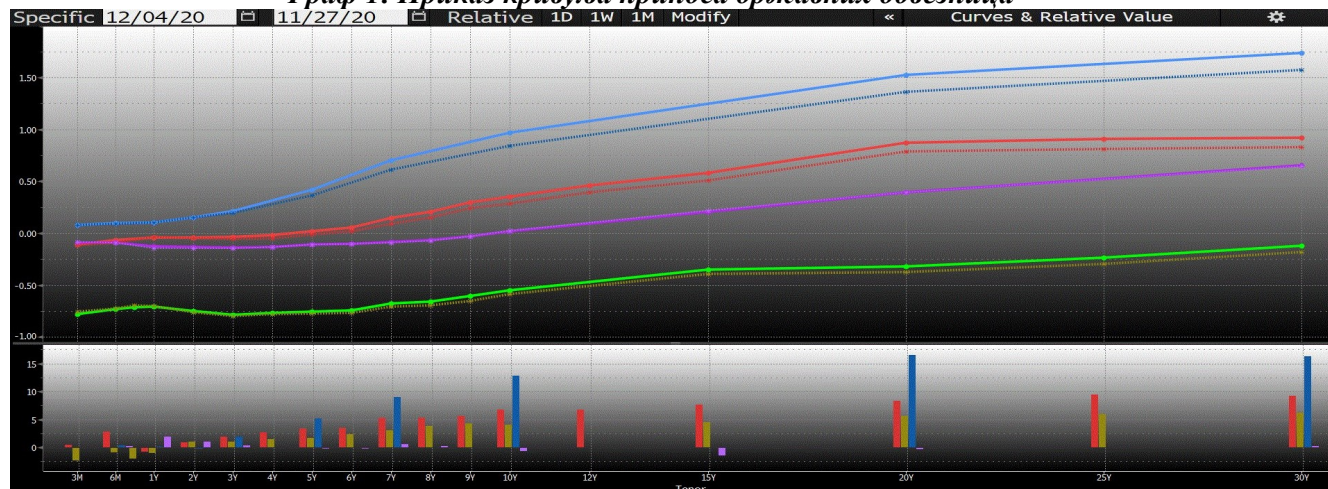
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	27.11.20	-	4.12.20	27.11.20	-	4.12.20	27.11.20	-	4.12.20	27.11.20	-	4.12.20
2 године	-0,76	-	-0,75	↗	0,15	-	0,15	→	-0,04	-	-0,04	→
5 година	-0,77	-	-0,75	↗	0,36	-	0,42	↗	-0,01	-	0,02	↗
10 година	-0,59	-	-0,55	↗	0,84	-	0,97	↗	0,28	-	0,35	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	27.11.20	-	4.12.20
3 мјесеца	-0,695	-	-0,729
6 мјесеци	-0,724	-	-0,732
1 година	-0,671	-	-0,681

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница



Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 04.12.2020. године (пуне линије) и 27.11.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси обвезница еврозоне краћег и средњег рока доспијећа су забиљежили благи раст у односу на претходну седмицу (до 2 базна поена), док је нешто већи раст од око 4 базна поена забиљежен код обвезница дужег рока доспијећа. На донекле повећани оптимизам на финансијским тржиштима утицај су имале вијести које се тичу вакцине против Ковид19, нарочито у уторак када су Pfizer и BioNTech затражили одобрење за продају својих вакцина у ЕУ. С друге стране, ЕУ је још увијек суочена са немогућности одобрења буџета за наредну годину, укључујући и фонд помоћи због пандемије, а све због вета који су Мађарска и Пољска искористиле. Комесар за ЕУ буџет Hahn је изјавио „Варшава и Будимпешта не могу нас зауставити да помогнемо својим грађанима“ те је потврдио да су адвокати ове институције пронашли могуће начине да заобиђу приговоре ових чланица на планирану потрошњу ЕУ. Такође, објављени подаци попут стопе инфлације у еврозони, а која је у новембру према прелиминарним подацима већ трећи мјесец

остала непромијењена на нивоу -0,3%. Крајем ове седмице се одржава сједница УВ ЕЦБ, а подаци попут ових повећавају шпекулације да би ЕЦБ могла донијети одлуку о повећању програма куповина обвезница, односно повећању рока трајања програма који је уведен због пандемије (РЕРР). Чланица ИВ ЕЦБ Schnabel је изјавила да ЕЦБ треба да се фокусира на одржавању тренутних нивоа током трајања кризе, чиме је упозорила на повећану наду за великим стимулансима. Ипак, није искључила могућност додатне подршке јер би пандемија могла бити више изражена у односу на ранија очекивања.

У Шпанији је, након неколико година усвојен адекватан буџет, што за премијера Sancheza представља сигнал да постоји већа политичка стабилност. Овај буџет предвиђа милијарде евра од ЕУ програма помоћи за економију, за коју се очекује да би ове године могла да забиљежи пад од скоро 12%. На крају протекле седмице агенција за дојелу кредитног рејтинга Fitch потврдила је дугорочни рејтинг Италије (БББ-), као и стабилне изгледе рејтинга.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – Белгија (квартално) финал.	III квартал	10,7%	11,4%	-11,8%
2.	БДП – Аустрија (квартално) финал.	III квартал	11,1%	12,0%	-11,6%
3.	БДП – Португал (квартално)	III квартал	13,3%	13,3%	-13,9%
4.	БДП – Италија (квартално)	III квартал	16,1%	15,9%	-13,0%
5.	БДП – Ирска (квартално)	III квартал	-	11,1%	-3,2%
6.	БДП – Грчка (квартално)	III квартал	8,3%	2,3%	-14,1%
7.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	ОКТ	0,2%	1,8%	-1,1%
8.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.)	НОВ	-0,2%	-0,3%	-0,3%
9.	Стопа инфлације – Њемачка (прелим.)	НОВ	-0,4%	-0,7%	-0,5%
10.	Стопа инфлације – Италија (прелим.)	НОВ	-0,5%	-0,3%	-0,6%
11.	Стопа инфлације – Шпанија (прелим.)	НОВ	-0,8%	-0,9%	-0,9%
12.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	ОКТ	-2,3%	-2,0%	-2,3%
13.	PMI композитни индекс– ЕЗ (финал.)	НОВ	45,1	45,3	50,0
14.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	ОКТ	2,6%	4,3%	2,5%
15.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г)	ОКТ	5,8%	8,2%	7,0%
16.	Малопродаја – Холандија (Г/Г)	ОКТ	-	8,8%	10,1%
17.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	ОКТ	0,7%	2,9%	1,4%
18.	Стопа незапослености – ЕЗ	ОКТ	8,4%	8,4%	8,5%
19.	Стопа незапослености – Белгија	ОКТ	-	5,1%	5,2%
20.	Стопа незапослености – Италија (прелим.)	ОКТ	9,9%	9,8%	9,7%
21.	Стопа незапослености – Њемачка	НОВ	6,3%	6,1%	6,2%
22.	Стопа незапослености – Ирска	НОВ	-	7,5%	7,2%
23.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000)	НОВ	55,0	25,3	49,6

САД

Financial Times је објавио вијест да би нови закон о стимулансима у САД могао бити усвојен већ почетком ове седмице. Двостранака група сенатора САД ће представити легислативу за додатне фискалне стимулансе у вриједности око 908 милијарди долара са циљем да се подстакне економија којој пријети даљи пад због повећаног броја заражених вирусом Ковид19. Ипак Mark Warner, један од сенатора из реда демократа који је предводио десеточлану двостраначку групу, која се залаже за финансијску подршку, је истакао да је напор био подузет са обе стране када је у питању приједлог за хитни пакет помоћи у трајању од четири мјесеца. Поред тога, Warner је истакао да је још увијек нејасно да ли ће лидер већине у Сенату McConnell допустити да закон иде на гласање, упркос томе што је изнио неке позитивне ставове у вези са истим.

Новоизабрани предсједник Biden је званично одабрао бившу предсједницу Feda Yellen на мјесто министра финансија. Приликом излагања пред Сенатом предсједник Feda Powell је изјавио да се економија САД још увијек налази у погоршаном и неизвјесном стању упркос напретку који је направљен везано за питање вакцина. Он је упозорио на изузетну неизвјесност те да би зима могла

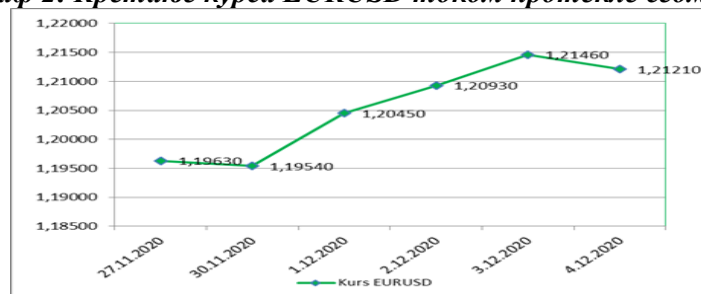
бити тешка и да би мале компаније могле остати без посла, иако би снажан економски опоравак могао бити забиљежен у средњем року када вакцина постане доступна.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Прерађивачки сектор Фед из Даласа	НОВ	56,7	56,7
2.	ISM прерађивачки сектор	НОВ	58,0	57,5
3.	MBA хипотекарни кредити	27. новембар	-	-0,6%
4.	ADP промјена броја запослених	НОВ	440.000	307.000
5.	Иницијални захтјеви незап. за помоћ	28. новембар	775.000	712.000
6.	Континуирани захтјеви незап. за помоћ	21. новембар	5.800.000	5.520.000
7.	Запослени у нефармерском сектору (промјена)	НОВ	460.000	245.000
8.	Стопа незапослености	НОВ	6,7%	6,7%
9.	Трговински биланс (у млрд USD)	ОКТ	-64,8	-63,1

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,1963 на ниво од 1,2121, при чему је у четвртак забиљежен највећи ниво од априла 2018. године (1,2146).

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице



ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Питање постизања споразума о трговини након Брежита је и даље једно од горућих питања у Великој Британији, посебно јер је до коначног Брежита остало веома мало времена (коначан рок је 31.12.2020. године). Крајем седмице ББЦ је објавио вијест да су Велика Британија и ЕУ обновили преговоре о пост Брежит трговини те су министри за ББЦ истакли да споразум и даље може бити постигнут, упркос томе што се коначан рок приближава. The Guardian је раније објавио вијест да ће напредак у дијелу рибарства утицати да се могућност постизања споразума појача. Ипак, извори који су блиски Влади Велике Британије наводе да још увијек није постигнут напредак у дијелу рибарства. Financial Times је објавио да ће Влада Велике Британије објавити да ће извозницима бити осигурана додатна финансијска помоћ са циљем охрабривања трговине након Брежита. Исти извор је, такође, објавио да су канцеларка Меркел и предсједник Макрон договорили да олабаве захтјеве ЕУ за такозваним „једнаким условима“. ЕУ је у петак указала Великој Британији да је вријеме да одлуче о томе какве односе у будућности желе са ЕУ, с обзиром на то да су званичници ЕУ предложили да се споразум може постићи најраније током викенда који слиједи.

ВоЕ разматра политику негативних каматних стопа. Тако је члан MPC ВоЕ Saunders истакао да би доњи ниво каматних стопа могао бити „мало изнад нуле“ те да би ВоЕ требала бити спремна да убризга додатне стимулансе у економију брзо, уколико то буде потребно за опоравак након пандемије или у случају негативних ефеката Брежита. ВоЕ тренутно преиспитује оперативну изводљивост увођења негативне референтне каматне стопе, односно њено смањење испод садашњих 0,1% те се консултује са банкама око тога како би се то одразило на њихову профитабилност.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP)	НОВ	0,0	-0,6
2.	Број одобренних хипотекарних кредита	ОКТ	84.000	92.100
3.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г)	ОКТ	-	0,6%
4.	Nationwide цијене кућа (Г/Г)	НОВ	5,4%	6,5%
5.	PMI прерађивачки сектор F	НОВ	55,2	55,6
6.	PMI услужни сектор F	НОВ	45,8	47,6
7.	PMI композитни F	НОВ	47,4	49,0
8.	PMI грађевински сектор	НОВ	52,0	54,7

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, док је апрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,89832 на ниво од 0,90224, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3311 на ниво од 1,3441.

ЈАПАН

Замјеник гувернера BoJ Amamiya је изјавио да је BoJ спремна да након марта сљедеће године продужи низ мјера, које за циљ имају ослобађање потешкоћа корпоративног финансирања, сугеришући да би таква одлука могла бити донесена већ овог мјесеца, након што је поновни скок заражених негативно дјеловао на будуће изгледе. Он је додао да се јапанска економија опоравља захваљујући опоравку извоза аутомобила, који ће помоћи да се избјегне повратак у дефлацију, али је и упозорио да ће дуготрајне посљедице од пандемије утицати на то да било каква врста опоравка буде умјерена и да компаније и даље осјете финансијски стрес, уз присутне ризике да економија буде усмјерена ка доље. Према нацрту за пакет стимулативних мјера, које је објавио Reuters, Јапан ће понудити субвенције регионалним банкама које се буду спајале са конкурентима као дио плана подршке економског раста у регионалним подручјима. Такође, премијер Suga је обећао подршку руралним подручјима као и њиховим погођеним кредиторима, који су се суочили са негативним посљедицама ниских маргина и ултра ниским каматним стопама, као и све мањом базом становништва.

Члан MPC BoJ Suzuki је изјавио да би BoJ требало да дозволи постепени раст приноса обвезница са веома дугим роком доспијећа, као дио напора којим би програм стимуланса ове централне банке био одржив. Према тренутној политици контроле криве приноса, BoJ настоји да одржи краткорочне каматне стопе на нивоу око -0,1%, а принос на десетогодишње јапанске обвезнице на нивоу око 0%, чији је основни циљ помоћ опоравку економије ниским трошковима задуживања.

У Јапану је почетком седмице најављена оставка предсједника берзе у Токију (TSE) Miyaharae, а ова одлука долази скоро два мјесеца након што је обустављено трговање на овој берзи, што је оцијењено као најгори застој који је берза претрпела од када је 1999. године потпуно прешла на систем електронског трговања.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Малопродаја (Г/Г)	ОКТ	6,2%	6,4%
2.	Индустријска производња (Г/Г) прелим.	ОКТ	-4,6%	-3,2%
3.	Грађевинске поруџбине (Г/Г)	ОКТ	-	-0,1%
4.	Стопа незапослености	ОКТ	3,1%	3,1%
5.	Продаја аутомобила (Г/Г)	НОВ	-	6,0%
6.	Композитни PMI индекс (финал.)	НОВ	47,0	48,1
7.	Капитална потрошња (Г/Г)	III квартал	-12,1%	-10,6%
8.	Индекс повјерења потрошача	НОВ	33,0	33,7

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 124,48 на ниво од 126,32. JPY је благо депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа од 104,09 на ниво од 104,17.

НАФТА И ЗЛАТО

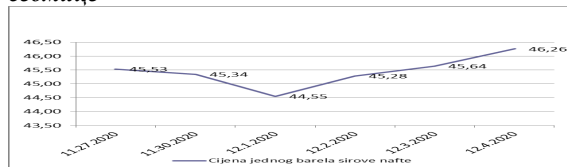
На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 45,53 USD (38,06 EUR).

Почетком седмице цијена нафте је биљежила смањење због неизвјесности око састанка ОПЕС-а. Састанак који је требао бити одржан почетком седмице пролонгиран је за неколико дана након што се чланице ОПЕС-а нису успјеле договорити о продужењу смањеног нивоа производње нафте, од 7,7 милиона барела на дневној основи. Средином седмице цијена нафте је повећана те је забиљежен дневни раст од 1,64%, а резултат је вијести да је Велика Британија одобрила примјену вакцине против Ковид19.

Средином седмице су се појавиле вијести да су ОПЕС и Русија склопили опрезан споразум о повећању обима понуде нафте од јануара наредне године, с обзиром на то да произвођачи настоје да понуде веће количине производа на тржиште, упркос новом таласу ширења пандемије који упорно утиче на тражњу за овим енергентом. Крајем седмице цијена нафте је биљежила раст након што је ОПЕС+ донио одлуку о повећању обима понуде нафте за 500.000 барела дневно од почетка наредне године, као и одлуку да ће одржавати мјесечне састанке на којима ће се расправљати о наредним потезима. Ово повећање обима понуде је било мање од очекиваних 2 милиона барела, како је иницијално било планирано у априлу када је ефекат пандемије био највише изражен.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 46,26 USD (38,17 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 1,60%, што представља пети узастопни седмични раст цијене овог енергента.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице



Припремили:
Служба Front Office
Одјелјење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.787,79 USD (1.494,43 EUR). Током протекле седмице цијена злата је имала тенденцију раста, углавном као последица слабљења долара.

Након пада цијене злата на затварању тржишта у понедељак, цијена злата је у уторак биљежила раст, те је цијена повећана преко 1.800 долара по унци јер су инвеститори почели са процјеном оптимизма око обновљених преговора о фискалним стимулансима у САД. Наредних дана цијена злата је наставила да расте углавном под утицајима неизвјесности око фискалних стимуланса у САД, депрецијације долара, као и почетка званичне употребе вакцине против Ковид19 у Великој Британији. Упркос томе што је цијена злата последњих мјесец дана смањена под утицајем оптимизма око проналаска вакцине, злато и даље биљежи највећи годишњи раст у последњих десет година под утицајем пандемије која је изазвала глобално економско успорење. Крајем седмице цијена злата је наставила да биљежи благи раст, с обзиром на то да инвеститори процјењују оптимизам око развоја вакцине, као и обновљених тензија између САД и Кине. Велика Британија ове седмице почиње са вакцинисањем против Ковид19, док би САД могла одобрити вакцину за хитну употребу најраније у четвртак. Што се тиче геополитичких тензија, САД се припрема да санкционише још десетак кинеских званичника због њихове умјешаности у дисквалификацији законодаваца Хонг Конга. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.838,86 USD (1.517,09 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је повећана за 2,86%, након што је претходне три седмице биљежила пад.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

